

KURIER CZĘSTOCHOWSKI

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z przesyłką pocztową 250 zł., dla odbierających piśmie na miejscu 2 zł. — Cena pojedynczego numeru 10 groszy.
REDAKCJA I ADMINISTRACJA: CZĘSTOCHOWA, III ALEJA Nr. 52. TELEFON 22-45.
Konto w Komunalnej Kasie Oszczędności Nr. 12.
Godzinny przyjęcie redakcji oddzielnie, a wyjątkiem niedziel i świąt od godz. 12-jej do godz. 13-jej.
KSTĘGARNIA I SKLEP „KURIERA CZĘSTOCHOWSKIEGO”, II ALEJA 26.

GENY OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetryowy przed tekstem 50 gr., w tekście i nadruknie 40 gr., za tekstem 30 gr. Drobne ogłoszenia słowo tytułowe 25 gr., każdy dalszy wiersz 15 gr. Najniższe ogłoszenie drobne 1.50 zł. — Ogłoszenia matrymonijalne 50 procent drożej. Wyższe ogłoszenia zaręczynowe 100, proc. drożej. W umiarach świątecznych i niedzielnym ceny o 25 proc. wyższe. Ogłoszenia skłonne fantazyjne i bilansowe o 30 proc. droższe. Przy ogłoszeniach kilkakrotnych rabat.

Nr. 58

Częstochowa, środa 13 marca 1940 r.

Rok II. (XXXV)

Mowa kanclerza Hitlera.

Nowe dowody zdrady Anglii wobec Polski.

Zdecydowana wola prowadzenia wojny aż do zwycięstwa.

Warunkiem spokoju na morzu jest zniszczenie Anglii.

Berlin, 11 marca. Naród niemiecki obchodził w niedzielę w ramach prostych żołnierskich uroczystości dzień poświęcony pamięci bohaterów poległych w wojnie światowej i w wojnie obecnej.

Centralnym punktem uroczystości, organizowanych we wszystkich okręgach Wielkich Niemiec przez armię niemiecką, była uroczystość żałobna w berlińskim arsenale, gdzie wódcę i naczelny dowódca niemieckich sił zbrojnych Adolf Hitler wygłosił przemówienie do Narodu Niemieckiego. Po zakończeniu uroczystości Hitler złożył wieniec pod pomnikiem bohaterów w alei Unter den Linden, poczem przyjął defiladę oddziałów wojskowych, noszących sztandary dawnej armii i marynarki oraz nowej armii niemieckiej.

Adolf Hitler wspominał w swej mowie o pełnych chwale tradycjach armii niemieckiej, uwidocznionych w hali berlińskiego arsenału. „Zebrałiśmy się w tej hali — mówił Hitler — mając w sercach najświętszą decyzję okazania nie mniejszej siły i

niezłomności, którzy przed nami walczyli pod temi sztandarami i w tych mundurach: Z dumnie podniesionym wzrokiem pozdramiamy w tym dniu poświęconym pamięci poległych, naszych zmarłych bohaterów z mocną wolą dokonania takich samych czynów, a jeżeli zajdzie konieczność z gotowością poniesienia takiej samej ofiary. Włara, jaka opromieniała poległych niemieckich żołnierzy z czasów wojny światowej wzmożła się jeszcze w nas wszystkich. Świadomość narodowo-socjalistycznej wspólnoty narodowej uczyniła Naród Niemiecki niepokonanym także w oczach naszych wrogów. Społeczna jedność wszystkich Niemców wniosła się dziś wysoko ponad klasy i zawody, warstwy i wyznania. Naszym wyznaniem wiary jest niemiecka jedność, a naszą wolą jest zwycięstwo narodowo-socjalistycznej wspólnoty narodowej”.

W słowach pełnego zdecydowania i największej ufności oświadczył Hitler, że dziś żyje on tylko dla jednego jedynego celu: W dzień i w noc myśleć o zwycięstwie, dla zwycięstwa walczyć, pracować i zmagać się, a jeżeli zajdzie tego potrzeba, nie szczędzić swego własnego życia, w tem zrozumieniu, że ofiara ta będzie z korzyścią dla przyszłych pokoleń.

Adolf Hitler, o którym wszyscy na całym świecie wiedzą, że jest największym wodzem i najdzielniejszym żołnierzem wszystkich narodów teraźniejszych i, że każde swoje słowo popiera on zawsze czynem, zakończył swą mowę uroczystą przysięgą, iż wojnę narzoną państwu Wielkoniemieckiemu przez kapitalistycznych wladców Anglii i Francji zakończy zwycięstwem, największym w historii Niemiec.

Odczyt norweskiego uczonego w Hamburgu.

Hamburg, 11 marca. Na zaproszenie hamburskiego oddziału Towarzystwa Północnego wygłosił norweski uczonego z dziedzin prawa narodów dr. Herman Harris Aal odczyt na temat „Panowanie nad światem a bezprawie na morzu”.

Herman Harris Aal, honorowy doktor uniwersytetu w Berlinie, wypowiedział się jako zdecydowany zwolennik germańskiego światopoglądu prawnego przeciw faworyzacji prawa i tyranii; natomiast za nowym porządkiem prawnym, któryby zagwarantował pokój na ziemi.

Scharakteryzował swym marnym angielskim, który nigdy nie chce zrezygnować z swym, jako „sroka” do panowania nad światem i z tego powodu sabotuje wszelkie usiłowania w celu utrzymania pokoju światowego względnie kształtuje je według swej woli n. p. Ligę Narodów, oraz który drogą panowania nad morzami pragnie opanować cały świat, stwierdził mowca z całym przekonaniem, że rzeczywiste uporządkowanie stosunków morskich nie da się wyobrazić bez zniszczenia panowania Anglii nad morzami.

Odczyt wywarł silne wrażenie, tembardziej, że dr. Aal jako osoba neutralna, stojąca poza konfliktem, zajęła wyraźnie stronę niemiecką, podkreślając jej niezaprzeczalne prawa, jakkolwiek nie wypowiedział on ani razu nazwy Niemiec.

Sojusz niemiecko-włoski pozostał niezachwiany.

Prasa włoska wita w osobie min. v. Ribbentropa wysłańnika Führera

Rzym, 11 marca. — W odniesieniu do wizyty ministra spraw zagranicznych Rzeszy w Rzymie plama włoskie zajmują bardzo przyjazne stanowisko, witając w Jeżym podulimem wraz z otęszaniem do Rzymu.

Włoski minister spraw zagranicznych hr. Ciano oczekiwał na dworcu min. v. Ribbentropa i powitał go w sposób niezwykle serdeczny. Wraz z hr. Ciano przybyli na dworzec: gubernator Rzymu Borghezzi, prezydent i prezes rady federalnej Rzymu, naczelny wydział urzędu zagranicznego z szefem gabinetu Anfuso na czele, generalny dyrektor wydziału prasy zagranicznej w ministerstwie propagandy Rocca oraz liczni przedstawiciele władz państwowych, partyjnych i armii. Ponadto byli obecni inni ambasador przy Kwirynale von Mackensen wraz z przedstawicielami ambasady i attaché wojskowymi, kierownik grupy niemieckiej partii narodowo-socjalistycznej radca poselstwa dr. Ehrlich

ścisłych przyjaznych stosunków między Włochami i Niemcami. „Regime Fascista” wyjaśnia, że spotkanie w Rzymie posiada jedynie wiele mówiące znaczenie, a mianowicie ma na celu utrzymanie w całej skuteczności osi, przeciwko łożom wołno-muskarskim i synagogom demokratycznym, pozostającym pod wybitnym wpływami żydostwa.

„Niemiecko-włoska solidarność — pisze m. in. Messagero — pozostaje żywną i skuteczną, jak to dowodzą tego zawarte przed niedawnym czasem układy gospodarcze”. „Popolo di Roma” wspomina o tem, że stosunki włosko-niemieckie pozostają takimi, jakimi utrwały ich układy sojusznicy i narady w Mediolanie, Salerniku i Berlinie”.

Przyjazd min. von Ribbentropa do Rzymu.

Powitanie przez hr. Ciano na dworcu. — Serdeczna owacja ludności.

„Niemiecko-włoska solidarność — pisze m. in. Messagero — pozostaje żywną i skuteczną, jak to dowodzą tego zawarte przed niedawnym czasem układy gospodarcze”. „Popolo di Roma” wspomina o tem, że stosunki włosko-niemieckie pozostają takimi, jakimi utrwały ich układy sojusznicy i narady w Mediolanie, Salerniku i Berlinie”.

Zainteresowanie prasy północno-włoskiej niedzielnej koncentruje się również w zupełności dookoła podróży ministra spraw zagranicznych Rzeszy. Dzienniki poświęcają ministrowi spraw zagranicznych Rzeszy, w którym widzą wysłańnika Führera i zaprzyjaźnionego oraz związanego sojuszem narodu niemieckiego, bardzo serdecznie artykuły.

„Popolo d'Italia” pisze, że sojusz niemiecko-włoski trwa w tej samej formie i duchu, jakie mu nadał pakt. Jest rzeczą naturalną, że wizyta Ribbentropa w Rzymie posiada szczególne znaczenie. Włochy poświęcają szczególną uwagę ze swego stanowiska, jako państwa nie prowadzącego wojny, obrzeżeniowi działaniom wojennym, przy czem mają silne postanowienie bronić swych interesów i swych praw.

Wraz z kierownikami grup miejscowych. Ponadto przybył na powitanie niemieckiego ministra — poseł król Węgier Villanyi. Po przejściu przed kompanią honorową, ustawioną na peronie, min. v. Ribbentrop w towarzystwie hr. Ciano odjechał do Villa Madama, gdzie zamieszka przez cały czas swego pobytu w Rzymie.

Ludność Rzymu oraz włoskie organizacje faszystowskie witaly obu ministrów mocearstw osi w czasie przyjazdu min. Ribbentropa i przejazdu przez miasto Rzymu serdecznymi owacjami.

Jeżesz w ciągu przedpołudnia przyjął Mussolini w obecności hr. Ciano i ambasadora Niemiec von Mackensena — mniósł spraw zagran. Niemiec, z którym odbył serdeczną rozmowę, trwającą około 5 kwadransów. Dalsza konferencja pomiędzy Mussolinim a ministrem von Ribbentropem odbędzie się w poniedziałek.

Turyńska „Stampa” zaznacza, że jest rzeczą bezsporną, iż sojusz niemiecko-włoski trwa niezmiennie w całości. „Giornale

Parowce brytyjski i francuski uległy „zderzeniu”

Amsterdam, 11 marca. — Według doniesienia Reutersa brytyjski parowiec „Thurston” poj. 3872 ton przyjął w poniedziałek na pokład załogę francuskiego parowca „SNA 1”, z którym „czekomo miał zderzyć się”.

„Tymczasem we czwartek parowiec angielski na zachodnim wybrzeżu angielskim wjechał na minę i zatonał. Również parowiec francuski, który miał nieszczęście „zderzyć się” po wypadku tym bardzo szybko zatonał. Miał on pojemności 2673 ton i był przynależny do Rouan.

Z załog obu parowców ocalał tylko jeden młody marynarz francuski i trzech kolarzów palaczy. Trzech ostatnich wysadzono na ląd w Cardiff.

Powodzenie włosennych Targów Lipskich.

Lipsk, 12 marca. — Według orzeczeń faszystowskich, jakie wpłynęły do urzędu Targów Lipskich, może się to impreza, której zamknięcie nastąpiło w ub. piątek, poszczycić nienawywalnym sukcesem.

Urząd targowy komunikuje, że wyniki, osiągnięte w czasie trwania Targów przez rybaków, przesyli ich oczekiwania. Skutkiem perturbacji, będących rezultatem wojny, zaznaczyła się w wielu dziedzinach gotowość do zawierania transakcji zarówno przez sferę kupiecką krajową, jak i przybyłe z zagranicy. Wobec trudności nabycia jednego zatkunku artykułu czyniono poszukiwania za innym. Powszednie podkreślano i z uznaniem oceniano jest fakt, że tegoroczne Targi Lipskie, jako pierwsze w okresie wojny targi niemieckie, wykazały, iż biorące w nich udział liczne firmy niemieckie w sposób zadziwiający przedstawily swój dorobek. (p)

ogłoszeń

editalności

Z dnia na dzień.

Sensacyjne dowody zdrady Anglii wobec Polski.

Żdłeki Interwencji amerykańskiego przedstawiciela dyplomatycznego w Warszawie...

Badania te wykazały mianowicie, że ambasada angielska w Warszawie już w kwietniu ub. roku wiedziała, iż angielskie starania mające na celu wzięcie Polski do wojny z Niemcami...

Doehodzenia wydobły mianowicie na światło dzienne nie mniej jak tylko dowody, że członkowie ambasady angielskiej w Warszawie...

już w kwietniu 1939 r. polecili przewieźć do Anglii i zabezpieczyć wszystkie wartościowe przedmioty z ambasady.

Powodem do wszczęcia tych doehodzeń była prośba, wystosowana w grudniu 1939 r. do niemieckich władz cywilnych przez amerykańskiego przedstawiciela dyplomatycznego w Warszawie...

Amerykański dyplomata przypuszczał bowiem, że w czasie nieeżki Anglików przedmioty wartościowe zaginęły albo zostały oddane przez nich gdzieś w przechowanie.

Władze niemieckie zwróciły swoje wstępne poszukiwania przede wszystkim w kierunku ustalenia, w jakich miejscowościach Anglię zatrzymywali się w czasie swej nieeżki z Polski.

Wyszło prztem na jaw m. in. że członkowie ambasady angielskiej nocowali w willi „Ukraina” w Naleczowie w okr. lubelskim. Nie można jednak tam było znaleźć srebrnej zastawy stołowej ani żadnych innych przedmiotów większej wartości.

Munts wysłał już wtedy swoją żonę do Anglii.

Podobnie postąpili też inni członkowie ambasady angielskiej. Oprócz przedmiotów wartościowych i żon już w kwietniu wywieziono z Polski także luksusowe samochody ambasady.

Gratulacje rządu Rzeszy dla Molotowa.

Berlin, 12 marca. Przewodniczący rady komisarzy ludowych i komisarza dla spraw zagranicznych Molotow, obohdził wczoraj 50 rocznicę swych urodzin.

Wysokie odznaczenie dla Molotowa.

Moskwa, 11 marca. Prezydium najwyższego Sovietu postanowiło wręczyć przewodni rady komisarzy ludowych Molotowowi w 50 rocznicę jego urodzin w uznaniu jego zasług order Lenina.

Polaków. Powinny one przekonać tych, którzy wciąż jeszcze nie chcą wierzyć, iż Anglia igrała z losom Polski i Polaków dla swoich egoistycznych celów.

Podczas gdy Polacy w zaufaniu do gwarancji angielskich ponosili najcięższe ofiary, aby uzbroid się do walki, członkowie ambasady angielskiej już na cztery miesiące przed wybuchem wojny pakowali swoje kufrы i wysylali wszystkie przedmioty wartościowe, ponieważ już wtedy widzieli, że los Warszawy i całej Polski jest przypięczony.

10 procent angielskich okrętów-cystern zniszczonych? Walka powietrzna na granicy niemiecko-francuskiej. Niemiecki komunikat wojenny.

Berlin, 11 marca. Naezelna komenda armji niemieckiej komunikuje w dniu 10 marca br.: Pomiędzy Mozelą a Lasem Palatyńskim miała miejsce w różnych miejscach żywa działalność artylerji i patroli wywiadowych.

Od początku wojny niemiecka flota wojenna zatopila ogółem 46 nieprzyjacielskich i neutralnych okrętów-cystern, jadących do Anglii, ogółnej pojemności 331.543 ton.

Rozpoczęcie pertraktacji fińsko-sowieckich

Sztokholm, 11 marca. Według doniesienia tutejszych pism, fiński minister spraw zagranicznych Tanner oświadczył, że rząd fiński za pośrednictwem trzeciej strony nawiązał kontakt z rządem Unji Szwitów i że w obecnej chwili są już w toku wstępne rozmowy.

Mocarstwa zach. przeciw próbom porozumienia sowiecko-fińskiego.

Bruksela, 11 marca. Rozmowy w sprawie pokojowego zlikwidowania konfliktu fińsko-sowieckiego stanowią w dalszym ciągu główny ośrodek zainteresowania w Londynie i w Paryżu.

Zgodna współpraca policji niemieckiej z polską. Co mówią o tem polscy policjanci.

Warszawa, 11 marca. Współpraca policji niemieckiej z polską ukstałtowała się bardzo zadowalająco. Oficjarowie policji niemieckiej wyrażają pełną zadowolenia z powodu dyscypliny i poczucia obowiązków polskich policjanów, których w amej Warszawie pełni służą kilka tysięcy.

mioty wartościowe, ponieważ już wtedy widzieli, że los Warszawy i całej Polski jest przypięczony. Ta świadomość nie przeszkadzała jednak Anglikom do sabotowania bez wszelkich skrępowań wszelkich prób porozumienia między Niemcami i Polską...

10 procent angielskich okrętów-cystern zniszczonych? Ważnym dowodem na zdradę jest fakt, że w tym czasie angielska flota zatopila 46 niemieckich i neutralnych okrętów-cystern, jadących do Anglii, ogółnej pojemności 331.543 ton.

Nemiecki komunikat wojenny. Według doniesienia tutejszych pism, fiński minister spraw zagranicznych Tanner oświadczył, że rząd fiński za pośrednictwem trzeciej strony nawiązał kontakt z rządem Unji Szwitów...

Nacisk wojsk sowieckich w Zatoce Wybrskiej. Komunikat dowództwa fińskiego. Helsinki, 11 marca. Według fińskiego komunikatu wojennego z dnia 9-go marca br. odbywała się działalność patroli w okolicy Virolahiti...

Władze niemieckie zwróciły swoje wstępne poszukiwania przede wszystkim w kierunku ustalenia, w jakich miejscowościach Anglię zatrzymywali się w czasie swej nieeżki z Polski.

Wyszło prztem na jaw m. in. że członkowie ambasady angielskiej nocowali w willi „Ukraina” w Naleczowie w okr. lubelskim.

Munts wysłał już wtedy swoją żonę do Anglii.

Podobnie postąpili też inni członkowie ambasady angielskiej. Oprócz przedmiotów wartościowych i żon już w kwietniu wywieziono z Polski także luksusowe samochody ambasady.

Gratulacje rządu Rzeszy dla Molotowa.

Moskwa, 11 marca. Prezydium najwyższego Sovietu postanowiło wręczyć przewodni rady komisarzy ludowych Molotowowi w 50 rocznicę jego urodzin w uznaniu jego zasług order Lenina.

Przeziębienie. BAYER. TABLETKI ASPIRIN. Illustration showing a person with a fever and a thermometer.

kowego polskiego, pełniącego służbę na rogu ulicy, jak powodzi mu się w nowych warunkach służbowych.

„Powodzi mi się bardzo dobrze, nie mogę się skarżyć, wszystko zmieniło się na lepsze. Szanuje się nas jako ludzi i troszczy o nas, obecnie jest lepiej, jak poprzednio. Początkowo baliśmy się, co ze mną się stanie, wszyscy spodziewaliśmy się, że będziemy źle traktowani i gneźbieni.

Inny posterunkowy mówi: „Nareszcie skończyło się raz z plagą przekupstwa w władz. Przedtem było tak, że każdy, kto popadł w konflikt z prawem, wybierał sobie, że przy pomocy pieniędzy może się wygrzebać z kłopotu.

I tak jak tu na terenie policji, tak jest wszędzie, gdzie niemiecka administracja cywilna ma do czynienia z urzędnikami polskimi. Wszyscy ci urzędnicy zdradzają ochotę do pracy i chcą się, że mogą zrobić na chleb. Fakt, że poznali oni nareście, co to jest uporządkowana administracja i energiczne kierownictwo wpłynęło na nich, jak można to stwierdzić na każdym kroku, wcale nie odstraszało, lecz wprost przeciwnie, ludzie ci są zadowoleni, ponieważ wiedzą, że to ściśle przestrzeganie porządku wywiera dobroczynny skutki nie tylko dla nich samych, ale i dla całej ludności polskiej.

„Niemcy już wygrały wojnę”. Mach opisuje swe wrażenia z pobytu w Niemczech.

Bratysława, 11 marca. — Główny przewodca gwardji Hinkowskiej i szef propagandy rządu słowackiego Sano Mach opublikował na łamach „Slovaka” obszerny artykuł, będący odzwierciedleniem wrażen, osiągniętych w czasie pobytu w Niemczech wyników.

„Powracam z podróży — oświadczył Mach m. in. — z uczuciem całkowitego spokoju o dalsze losy niepodległego państwa słowackiego, bowiem sprawa Słowacji jest zabezpieczona u boku zwyciężczych Niemiec.

Mimo czasu wojennego pracuje się w Niemczech na wszystkich odcinkach tak, jak w czasie pokojowym. Ta praca wykonywana jest z niezwykłą dokładnością i odpowiedzialnością, co nie pozwala ani na chwilę wątpić w to, że Niemcy już wojnę wygrały, a co za tem idzie, że kształtują się inne porządki i linia sprawiedliwość w Europie.

Zkolei opisuje szef propagandy rządu słowackiego swe przeżycia osobiste, swój pobyt w stolicy Rzeszy oraz wrażenia z wizyty i bliższego zetknięcia się w Monachjumb z weteranami ruchu narodo-w-socjalistycznego.

Resumując swe wywody i wrażenia, Mach podnosi, że jest rzeczą całkowicie zrozumiałą, iż jest życzeniem rządu niemieckiego miesz w Słowacji sprzymierzenia, który dba o dobrobyt swego kraju i pracuje nad jego potrzebami. Ten stan będzie mógł być utrzymany tylko wtedy, jeśli odpowiedzialnie stanowiska w państwie słowackim będą zajmowali wyłącznie wypróbowani działacze niepodległości, którym dobrobyt i powodzenie ludności leży na sercu i dla których byt Słowacji jest prawdziwą treścią ich życia.

Anglija nie posiada węgla ani na własne potrzeby.

Amsterdam, 11 marca. — Znamiennym przeżytkiem do twierdzenia angielskiego ministra...

Artykuł stwierdza, że „przemysł węgla na północie i północ od Tyne — a więc w najważniejszym angielskim rejonie węglowym...

Do tego dołącza się drugi ważny powód, mianowicie, że kosztowny system konwojów powoduje zbyt wielkie opóźnienia transportów...

Wskutek tego jest zupełnie wykluczone wzmocnienie wywozu węgla zagranicę...

Oto wylazło sztywno z worka! A jednak państwu neutralnym wciąż chce się w drodze urzędowej wzmocnić, że Anglia może pokryć ich całkowite zapotrzebowanie tego artykułu.

Bruxela, 11 marca. — Jak donosi „Libre Belgique“, Anglia postanowiła wstrzymać się od odwołania swoje dostawy węgla do Belgii...

Powyższe doniesienie rzuca niezmiernie charakterystyczne światło na niedostateczną produkcję węgla w Anglii, która nie jest obecnie w stanie zapożyczyć w ten artykuł nawet swoich sojuszników.

KRADZIEŻ Z FABRYKI. Z fabryki Daresa i Kuli, ulica Krótka 30, niewykryci narazie sprawcy skradli pasy transmisyjne, dwa rowery, jeden zegar i pewną ilość części rowerowych...

KRADZIEŻ JAJÓWKI I WĘGLA. Helena Ciuk, zamieszkała przy ulicy Szosowej, skradziono z obory jajówki. — Złodzieje dostali się także do komorki Jana Polaka, ul. św. Rocha 27, gdzie skradli węgiel oraz inne drobne rzeczy.

ZAGINIEŁ BEZ ŚLADU. Do policji zgłosił się Stanisław Szmigiel i Józef Sosnowski, obaj zamieszkałi przy ulicy Garnarskiej 77 i zameldowali o wydaleniu się z domu ich synów, którzy udali się w niewiadomym kierunku.

SKLEPU (zw. z urzędzeniem) do wynajęcia poszukuje. Oferty: „Kurier“ pod „Sklep“.

PRACOWNIA instrumentów muzycznych. Wawlarz Żebrowski, Częstochowa, ul. Świdnia Kamiennej 29.

SPRZEDAŻ płaś w Olsztynie w ryuku. Janogórka 110, m. 2.

ZAGINĄŁ dowód tożsamości konia Nr. 62045-E. — Michał Dowbnyk, wieś Bieżeń, gm. Węglowice. 711

MRODY buchalter-rzeźca poszukuje pracy od zaraz. Kaskawa ogłoszenia „Kurier“ pod „Złoty“.

SPRZEDAŻ lub za żywność maszynę bębnową i szafę trawo-drzwiową. Aleja 49, m. 24.

POTRZEBNY chłopiec do konia. Świdnia Kamiennej 27, — piakarna. 714

KTO ma jakikolwiek wiadomości o poruczniku Kazimierzu Paszczku z Komp. Łączności 7 Dzw. Piłochoty w Częstochowie, widzianym ostatnio w pierwszych dniach września 1939 r. w okolicy Janowa, — powożony jest o podanie ich pod adresem: Maria Zabłówna, Częstochowa, Orzechowskiego 1.

POKĄJ UNIEBLOWANY, duży wygodne. Wiadomość: 7 Kamienia 29, m. 3. — Tuż obok Góbelna do sprzedania.

DO sprzedania maszynna do szycia firmy Singer. — Wiadomość ul. Waszyngtona 53, m. 5.

KUPIĘ listy zastawne miasta Częstochowy. Ul. Białawicka 24, u dozorcy.

PRZECHYBOWCY, Kupcy, Bielski. Wzrostliście prace buchalteryjne wykonywa rutynowany buchalter. Złoty. Częstochowa „Kurier“ pod „Złoty“ dla „F. H.“

KTO wie o sprawie Wierzbę Wiktorze z K. G. P. — działacza w Jeleńsku, przybyłego, przemyślnego i o zawiadomienia: matka Wierzbę Władysław, — Okólna 74.

UDZIAŁ anielskiego, matematyki i fizyki. Własność: w „Renomie“.

STODOLĘ na rozbiórkę z drzewa i kamienia sprzedam. Chłopińskiego 125.

KUPINY aparat do spawania elektrycznego. Złoty. Częstochowski Zakłady Ceramiczne, Janogórka 14.

DIE Tanschnle Kostecki, Waszyngtona 6. Tanzen — Donnerstag 5 — Sonntag 4 Uhr abends.

SKOŁA tańców Kosteckiego, praktycznie czwartki 5, niedziela 4 wieczorem.

ABSOLWENTKA uniwersytetu z Poznania udział lekcji angielskiego, francuskiego. Oferty: „Kurier“ „Absolwentka“

RUTYNOWANY mistrz ślusarski z długoletnią praktyką zagranicą, język polski i niemiecki w słowie i piśmie, proszący odpowiedniej posady. Oferty do „Kuriera“ Częstochowskiego pod „Ślusarz“.

SPRZEDAŻ: Klim, stół debowy, pateron walchowy z płytami. Janogórka 110, m. 2.

POSZUKUJE się lokalu na sklep w ul. Alei od zaraz. Oferty: „Kurier“ pod „Sklep“.

SPRZEDAŻ urządzenie do sklepu spożywczego. — Wiadomość: Narutowicza 36, m. 2.

ZAGINĄŁ pies chart biało-czarny, Łaskawego zaleca proszę o zwrot za wynagrodzeniem. Dyrektor Maćkowiak. Huta Częstochowa, w Bakowie.

ZGUBIONO książeczkę Ubezpiecz. Spół. za nazwisko Krygier Władysław.

ALGEBRA, Fizyka, Trygonometria, Planimetria, Zetwa metoda bez naucej. — Zadzania rozwiązać. 0159

NAUCZYCIELKA zdolna poszukuje jakiegokolwiek pracy. Lekcje prywatne. Niemiecki. Złoty. „Złoty“.

POTRZEBNY od zaraz ogrodnik i szaracz karbowy do majutka, pierwszeństwo wystawiający z Poznanskiego lub Pomorza. Oferty: „Kurier“ pod „Ogrodnik“.

ZGUBIONO patent na drobna sprzedaż szablów i sklepu spożywczego na nazwisko Hilal Ofman, Warszawa 42.

ZGUBIONO teczkę z ważnymi dokumentami na nazwisko Alana Krzywoszyńskiego, Łaskawego zaleca zwrot za wynagrodzeniem do adm. „Kuriera“.

MALARZ Słotwiński maluje pokoje, inne roboty malarskie, szyć, szafki. Zamienie pokas, krede na żywność. Kościelna 8.

LABORANTKA BAKTERIOLOGICZNO-KLINICZNA

poszukuje posady od zaraz. Złoty. „Kurier“ pod „Laborantka“.

Wszystkim, którzy oddali ostatnią przysługę ubochanemu Synowi i Bratu nazwemu i p.

Tadeuszowi Dragańskiemu

a szczególności Wielebn. Ks. Wojtałowi, JWPP. lekarzom, felcerowi Gorodockiemu, pp. Obraczkom, p. Sobańskiemu, pp. Kulom, krawcom i znajomym, koleżankom i kolegom składają z głębi żołałego serca serdeczne „Bóg zapłać“

702 Rodzice, siostra, bratowa, bracia, szwagier i rodzina.

KORRESPONDENT (KA) rutynowany niemiecko-polski, niemyr biega na maszynę, poszukiwany od zaraz. Oferty do adm. „Kuriera“ sub „Poraj“.

POZNANIACY proszą gorąco o wypozyczenie lub sprzedaż wozka dziecięcego (sportowego).

SPRZEDAŻ sprzętu hotełowego, nowy, firmy „Omege“, Pocha 8, m. 8 godz. 3-5 pop.

UNEWAŻNIAM spaloną książeczkę Ubezpiecz. Spół. na nazwisko Gozara Chaim Josef.

WYCIĄC I ZACHOWAC!

Dla chorych ulgę w cierpieniu i zdrowie przyniesze specjalne ziela lecznicze. Częstochowa, Narutowicza 31.

Zegarek, pióro wieczne, fotoaparát — kupcie. Oferty „Kurier“ pod „okazja“.

Dr. SŁOTWIŃSKI

ul. Wolności 85, 11.30-1. 4-7 w gabinecie Dr. med. Petryka choroby

skórne, weneryczne, dróg moczowych i kosmetyka lekarska.

Nasiona

warzyw i kwiatów w największym wyborze odmian gwarantowanej jakości poleca sklep ogrodnicy — Aleja Wolności 44 (Dom katek).

Uwaga! Okazja!

PATEFON używany w bardzo dobrym stanie, ładnie prezentujący się — do sprzedania. Tamże PŁYTY PATEFONOWE używane w dużym wyborze od zł. 2 wwyż.

Ulca św. Barbary 43/54, m. 6.

2 pomocników zegarmistrzowskich

przyjmę na stałą pracę od zaraz

L. Radtke, zegarmistrz Radomsko, Reymonta 30a

Der Treuhänder der Firma Z. Monhajt, Band, Schuhsenkel und Metallknöpfefabrik in Tschenstochau, Petrikauer Str. 14 a, bringt hiermit zur allgemeinen Kenntnis, dass die im Besitze der Firma gewesenen Kundenwechsel im Betrage von Zl 7.845,51...

BEKANNTMACHUNG Festsatzung der Droschkentaxenpreise in Tschenstochau betreffend. am Tage in der Nacht Zl in der Nacht Zl 1. Für eine Taxe in der Stadt mit Ausnahme der Vorstädte: Raków, Zacz...

OBWIESZCZENIE dotyczące ustalenia najwyższych cen dla dorożek w Częstochowie w dzień w noy Zl. Zl. 1. Za kurs w kucelina za wyjątkiem przedmieść: Rakowa, Zacz...

Bekanntmachung den Tarif für Lohnfahren betreffend. Vom heutigen Tage ab gelten folgende Preise für Lohnfahren auf Lastfuhrwerken (Pferdefuhrwerken). 15 Groschen pro Klm auf allen Entfernungen je 100 Kg...

Obwieszczenie dotyczące taryfy za przewóz. Od dnia dzisiejszego obowiązują następujące stawki za przewóz wozami ciężarowymi (konnymi wozami ciężarowymi). 15 groszy za km. na wszystkie odległości za 100 kg...

FARBIARNIA I CHEMICZNA PRALNIA p. t. ALEKSANDER HEININGER w Częstochowie poleca Sz. Klientom swoje usługi w dziedzinie farbowania i chemicznego prania wszelkiego rodzaju GARDEROBY, DWYANÓW, PORTJER, PRZEDZU, SZUKI i innych. Fabryka: ulica Zaczęsańska 8/16, Sklep N. M. Panny L. 32

Tradycja ludowa.

Barwność ludu słowackiego

Ubiór dzieci jest w miniaturowym strojem rodziców.

Bratysława, w marcu.

Wzdłuż pełnych czaru i oroku malowniczych dolin tatrzańskich przedostawszy się spośród szczytów, stajemy u południowych stoków Tatr wśród przemiłego i nader gościnnego ludu słowackiego. Uderza odrazu silna, niezaprzeczona podobieństwo do ludu z Podhala! Uderza przede wszystkim zbliżony bardzo krajozraz, uderza podobieństwo w zwyczajach i obyczajach, nade wszystko zaś bliskość stroju mężczyzn! Ubiór górala z Tatrzańskiej Polanki, ze Sławkowa, czy z Gorlachowie lub z odleglejszych nieco Batizowie

Jest poza nakryciem głowy niemal identyczny ze strojem górala zakopiańskiego.

Takim jest strój spodni i cuchy czy gni, takim materiał, takim rysunek i rodzaj haftu czy wyszywanek. Nie można zaś tego powiedzieć o stroju kobiet, ponieważ — jak wiadomo powszechnie — góralki Podhala zatrzały już od sporego czasu tradycje, ubierając się przeważnie z miastka.

Zupełnie inaczej jest po tamtej stronie Tatr! Strój kobiety poszczycić się może niesłychanym bogactwem i rozmaitością, barwnością i stylem swoistym, którego lud na Słowaczczyźnie przestrzega ze skrupulatnością niesłychaną, nie odstupując w niczym od przekazanych tradycji. Spodnie u starszych kobiet przeważnie w kolorach ciemnych, mienią się u młodych dziewcząt wszystkimi barwami tęczy, a śnieżno-białe koszule, przystrojone bogatym haftem, najczęściej kolorowym nżycząją miłego tła dla krasnych gorsetów, błyszczących rozianami na nich świecidełkami, blaszkami i jasnymi, szklanymi koralikami. Gęsto plisowane, kolorowe spodnie bywają przyszyte fartuchami z kłotu lub jedwabiu i zawiązują je kobiety słowackie najczęściej po dwa, jeden na drugim „na wymijanego”.

Najbliżsi sąsiedzi na Spiszu szczybią się wybitnym indywidualizmem w przybranu głowy kobiecej; w każdej niemal wiosce jest ono odmiennie, a co jedno, to bogatsze i bardziej malownicze! Szczególnie oryginalne jest przybranie głowy panny młodej i pana młodego, jakoteż panien druhen. Ida tu w zawody z sobą najwymyślniejsze kombinacje barw, gatunków wstążek i świecidełek, bijących jasną luną ku niebu w czasie przesuwania się barwnego orszaku weselnego przez wieś ku kościołowi. Istny podziw budzą u nowego przybysza bardzo nieraz wysokie upięcia głowy, które zarówno wprost szczyty osiągną w bardziej na wschód wysuniętej Spiskiej Sobocie.

Dobry los zrzucił, iż mogłam kiedyś wziąć udział w pięknej i wzruszającej uroczystości chrztu organów w Batizowcach, gdzie napatrzyłam się i strojom odświętnym i zwyczajom i obyczajom tego miłego ludu z południowych stoków Garlucha.

Następna kolejka niedzielne (folklor na Słowaczczyźnie najlepiej studjować w niedzielę, święta lub w inne uroczystości), spędziłam niemiernie miłe i użytecznie w bardziej na wschód wysuniętym Bardjowie, gdzie ubiór męski ulega zasadniczym zmianom, kobiety zaś strój zachowuje w głównych zarysach tesame prawie cechy, jak na Spiszu, z tym jedynie przyczynkiem, że spodnie kobiet z okolic Bardjowa odznaczają się wymyślnym plisowaniem, wykonywanem — jak mnie objaśniali tamtejsi wieśniaczki — w piecu piekarskim, i stąd nawet pochodzi ich nazwa snkten „zapiekawców”.

Dziewczyna słowacka w charakterystycznym stroju.

Sokolice słowackie w strojach ludowych.

Słowacy kobziarzo.

Niezapomniany to widok, gdy w pogodnie południe letnie, kiedy żar bije z rozpiętego nad pięknym Bardjowem sklepienia niebios, poczyna płynąć z katedry na przeliczny, starożytny rynek fala rozmodlonego ludu w barwnych, bogato haftowanych i jasnymi świecidełkami zdobionych strojach świątecznych.

W miarę posuwania się ku zachodowi, zwłaszcza ku czarownej dolinie Wagu,

wzrasta piękno i barwność stroju słowackiego,

niewątpliwie pod wpływem pobliskich Moraw, słynących szeroko i daleko z rozmaitości i oryginalności stroju ludowego. Każda niemal wioska słowacka po Bratysławie, Nitce lub Dzieńwie, przejawia charakterystyczne cechy indywidualne w kroju ubiorów, w rysunku naszywań i haf-

tów, jakoteż w przykryciu lub przybranu głowy, jakoteż w rodzaju i gatunku materiału.

Malownicza wieś Omszy na w pobliżu uzdrowiska, Trenczańskie Čaplice, słynie z haftów koloru pomarańczowego aż po ciemno-brunatny na śnieżno białych koszulach. Pierwotne barwy haftów bywały: biała i czarna. W niedalekiej Teplu lub w oddalonej już nieco Dubniczy, słynącej z południowych drzew owocowych, jak cytrynowe, pomarańczowe i figowe, rosnących w pięknym parku pałacowym, przeważa kolor szafirowy i chabrowy tak w haftowanych ozdobach koszul kobiecych, jak zwłaszcza w stroju męskim. Spodnie i kamizelka z sukna koloru szafirowego, zdumiewne są w bogate naszywa, biała, płócienne koszula pokryta jest bogatym haftem w odcieniach oranzowych i cytrynowych; na niej lśni bluzka z białego sukna. Wysokie buty z cholewami przeważnie z żółtej skóry, są uzupełnieniem malowniczego stroju wieśniaka nad rzeki Wag.

W okolicach sławnego uzdrowiska, Piszczany, gdzie strój ludowy osiąga największą barwność, przeważają również odcienie pomarańczowo-żółte w stroju kobiecym, szafir zaś u mężczyzn. Niezmiernie zaś oryginalne i w każdej niemal wiosce odmiennie bywa w tych stronach owijanie głowy u kobiet naszywaniami, białymi chustami. Fartuch, przytrzymany rozdzajem krajki, z której spływa z przodu lub u boku suty pęk barwnych wstążek, bywa z jedwabiu lub z kłotu, u dołu zdobny w haftowany szlak. Napatrzyć się tym wszystkim „endom” najłatwiej w niedzielę, kiedy to pobożny lud słowacki podąża na sumę do kościoła, gdzie przeważnie utrzymuje się system babinia, mężczyźni zaś zapelniają przednieki lub też najczęściej oddają się modlitwie u wejścia do świątyni Bożej. Mistyczne wprost wrażenie czyni widok nawy kościelnej z kłęzącym tłumem kobiet, których lekko poruszające się głowy w białych chustach przypominają lekko na wietrze falujący lan zboża, wśród którego tu i ówdzie czerwieni się główka maku, zablakana z innej wioski!

Nad Wagiem zwraca również uwagę eposob, w jaki kobiety tamtejsze owijają dawny, po babkach odziedziczonym wyczajem, kaszkie do rabozenstwa. Jest to spory kawał pasiatej materji, jużto zwinięty ciasno pod pachą, jużto i to znaczącej częściej przerzucony przez rękę i związany blisko do kolan. Tak ustrojone i pobożnie naszywane podążają kobiety słowackie do kościoła lub na uroczystości narodowe „slawnosti”.

Szczególnym bogactwem barw i artystycznym wykonaniem haftów słyną okolice Dzatwy, która jest główną siedzibą przemysłu ludowego na Słowaczczyźnie.

Zorganizowano tu znakomicie i racjonalnie dział haftów artystycznych, dostarczanych daleko poza granice państwa słowackiego.

Dobrobył tych okolic zawiądzają się przeważnie owej, świetnie urządzonej placówce, z której cała okolica czerpie znaczne dochody. W każdym domu większym wre praca, każdy — kobiety i dzieci — rysują i haftują, zamówione zaś i ukończone roboty znoszą do centrali w Dzieńwie.

Nader miłem uzupełnieniem stroju dorosłych jest ubiór dzieci na Słowaczczyźnie. Jest on w miniaturowym strojem rodziców. Zabawne i pocieszne są te dzieciaki, ubrane w koszulki i gorsetki, spodnie i zapaski, porteczki i kurteczki, skrojone zupełnie, jak dla starszych.

Przywiązanie ludu słowackiego do stroju ojców i dziadów świadczy wymownie o głęboko zakorzenionych tradycjach ludowych. Rodzice starają się młodemu pokoleniu od wczesnego dzieciństwa wszczepiać zamiłowanie do tego stroju, pełnego wdzięku i piękna.

ANEGDOTY.

ZEMSTA MOLJERA.

Gdy Moljer (1622—1678) ukończył swą komedję „Tartuffe” (Tartuffe, główny bohater komedji jest obłudnym hipokryta) i wszystko już było przygotowane do rozpoczęcia przedstawienia — nadeszło w ostatniej chwili nieoczekiwane rozporządzenie prefekta policji Lamoignonna, zabraniające wystawienia tej sztuki.

Lamoignon uznał się dotknięty charakterem głównej osoby, która uważał za służącą do siebie. Bardzo możliwe, że autor rzeczywiście posługiwał się charakterem Lamoignonna przy kreśleniu swego Tartuffa.

Moljer nie posiadał się ze złości. Nie mógł coprawda przeciwstawić się zakazowi, ale za to potrafił się zemścić. Wystąpił więc przed scenę i zwrócił się do publiczności temi słowy:

— Przedstawienie „Tartuffe’a” zostało w ostatniej chwili wzbronione! Pan Lamoignon nie życzy sobie, aby go grano.

Trzychem położył szeregolony nacisk na słowo „grano”, które mogło równie dobrze oznaczać „Tartuffe” jak i osobę prefekta Lamoignonna.

Publiczność wybuchnęła głośnym śmiechem i nie szczędziła autorowi oklasków.

Lamoignon dowiedział się o tem, nie mógł jednak Moljerowi nie zrobić.

Dopiero w r. 1688, po ustąpieniu Lamoignonna, „Tartuffe” mógł ukazać się na scenie.

Na pomysł zastosowania wlotocobowego roweru jako tającego środka lokomocji zamiast samochodu, wpadł pawlen ojciec. Widzimy go powyżej, na czole trójki swych dzieci, zającywającego przejażdżki na „familiyjnym” rowercie.